

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XXI nr. 5688

6 pagini — 30 bani

Duminică 27 Ianuarie 1963

ÎN NOILE CARTIERE

Nu există oraș al țării — mare sau mic — în care să nu fi apărut în ultimii ani numeroase noi blocuri de locuințe, sau chiar cartiere întregi. Organizarea unui asemenea cartier, unde se mulțumesc să se rezolve problemele la rezolvarea cărora sînt chemați să contribuie nu numai proiectanții și constructorii, ci și stăruitorii populației, care conduc diferitele foruri care răspund de gospodărirea spațiilor date în folosință, de amenajarea rețelei unităților de servicii.

Și acestea trebuie rezolvate

Bătrînul oraș DEVA capătă o nouă frumusețe. I-o conferă noile cartiere în construcție al căror profil se conturează din ce în ce mai precis. Unul dintre ele a fost denumit „23 August”. Miine va deveni un cartier cu toate atribuțiile de rigoare. Dar azi? S-au construit pînă acum cîteva șiruri de clădiri. În curs de execuție se află un bulevard larg, care va avea pe ambele părți blocuri cu 3-4 etaje. Constructorii mai au mult de lucru, dar la parterul blocurilor date în folosință au și apărut magazinele: o unitate „Alimentară” cu autoserviciu, altele destinate produselor textile, un centru de carne, tînturigerie. Nici chiar florăria nu lipsește, fiind un element absolut necesar într-un cartier în care frumosul face parte din viața cotidiană. Un grup de unități comerciale urmează să fie deschise în curînd. Pe lîngă celelalte construcții, s-a prevăzut amplasarea în cartier a unui palat al poștei, o clădire impunătoare și bine încadrată în ansamblul existent. S-a deschis și un nou cinematograful. Cît despre drumurile de acces și spațiile destinate zonelor verzi, se poate spune că nici ele n-au fost neglijate.

Da, multe din problemele puse de constituirea cartierului, cel nou, au fost rezolvate cu competență. Dar mai sînt unele care așteaptă răspuns. Deocamdată, a rămas în stadiu de dilemă, deseori exprimate de cetățeni. Iată, numeroși locatarii au motivele, alții mașini. Dar spațiile de parcare nu s-au amenajat. Pînă nu de mult, erau utilizat în acest scop terenul viran de la capătul blocului D1, însă aici s-a pus o tălăbă care interzice parcare autovehiculelor. Desigur, liniștea locatarii nu trebuie tulburată. Și pentru că o altă posibilitate nu există, acestea staționează chiar pe noul bulevard, încurcînd circulația.

Încă un aspect negativ. Odată cu rezolvarea problemei centrale telefonice din oraș, se va trece la instalarea unor posturi telefonice individuale și în blocurile cartierului. Dar pînă atunci? Dacă ai nevoie să dai un telefon urgent, trebuie să mergi în centru. Mai dificil e, firește, noaptea, cînd majoritatea unităților care au posturi telefonice publice sînt închise. E necesar ca Oficiul regional P.T.T.R. să ia imediat măsuri pentru

instalarea în cartierul „23 August” a unor cabine telefonice. Nerezolvată a rămas și cererea de a se crea locuri speciale pentru depozitarea lăzilor metalice cu resturi menajere. În prezent, ele sînt puse în fața blocurilor creînd un aspect urît. Secția de gospodărie comunală a statului popular orășenesc are datoria să ia măsurile de cuvință.

Din cartier lipsesc și terenurile de joc pentru copii. Vara trecută, acestuia au transformat în teren de fotbal locul din spatele centralei termice care fusese nivelat și gazonat. Comitetul de stradă, comisia de femei ar putea să discute cu părinții despre amenajarea unor spații speciale destinate scopului amintit.

Iată cele constatate de corespondentul nostru într-un alt cartier nou, de data aceasta din CRAIOVA. Este vorba de blocurile clădite pe Calea Bucureștilui. Și aici mare parte dintre obiectivele legate de organizarea deservirii cetățenilor și-au găsit împlinirea. Pentru numărul mare al copiilor de vîrstă școlară din cartier, a fost construită o școală medie. Lucrurile merg bine și din punct de vedere al înfrînării de unități comerciale și pentru prestările de servicii. Sînt suficiente magazine alimentare, centre

de pline, cîrmăritori, croitorii, frizerii, funcționează aici și un magazin de textile, o librărie. Trebuie studiată și rezolvată însă problema evitării aglomerației — mai ales în ultimele ore ale programului — la magazinele alimentare și anume prin încadrarea unui număr corespunzător de vânzători. Ne referim în principal la magazinul „Alimentară” nr. 9, unde cei doi lucrători, cîți sînt aici, nu pot face față afliienței cumpărătorilor.

Unele neajunsuri pot fi constatate și la cofetăria „Trandafirul”, care este insuficient încălzită și devine inospitalieră. Un motiv în plus îl constituie aspectul dezagreabil dat de ambalajele depozitate în interior. E necesară amenajarea unei remize pentru ambalaje. De asemenea ar fi necesară amenajarea unei remize pentru ambalaje. De asemenea ar fi necesară amenajarea unei remize pentru ambalaje.

Sînt scăpări din vedere care trebuie remediate cît mai curînd.

Omisuni nemotivate

Între noile cartiere de locuințe care au întinerit chipul orașelor noastre, se numără și cel din vestul deal al Copoului din IAȘI. Stilul arhitectonic modern în care au fost construite clădirile de aici, nu poate să nu încînte privirile. În vecinătatea, se înalță impunătoare noile cămine, destinate miilor de studenți ai Universității „Al. Ioan Cuza”, Institutului politehnic și Institutului agronomic. Te-ai aștepta ca potrivit aspectului cartierului și cifrei respectabile a locuitorilor săi să fi fost constituită și o largă rețea a unită-

(Continuare în pag. 2-a)

Generalizarea unor propuneri valoroase

La cabinetul tehnic al Uzinelor „23 August” din Capitală a fost înregistrată cea de-a 55-a inovație din anul acesta. Ea se referă la aplicarea unui nou procedeu pentru tăiatul autogen și automat al metalului. Autorii acestei inovații sînt muncitorii Alexandru Stanciu și Marin Grecu. Valoroase propuneri de perfecționări tehnice și raționalizări, cu mare eficiență economică, au mai făcut aici în ultimul timp și alți muncitori, tehnicieni și ingineri. Uzinele „23 August” se numără printre întreprinderile metalurgice frunțate pe țară în aplicarea și generalizarea perfecționărilor tehnice propuse de muncitori, ingineri și tehnicieni. În cursul anului trecut, de pildă, aici au fost aplicate 528 de propuneri de inovații care au permis uzinei să soluționeze o serie de probleme legate de îmbunătățirea tehnologiilor de fabricație, modernizarea unor utilaje vechi, creșterea producției și a productivității muncii.

În total, anul trecut în industria metalurgică și constructoare de mașini au fost aplicate 11.600 de inovații care au adus o economie anuală de 152.381.000 lei. Un mare număr din cele mai bune perfecționări tehnice au fost generalizate în întreprinderile similare din întreaga țară. (Agerpres)

AZI VĂ INFORMĂM DESPRE:

PREGĂTIRI PENTRU OLIMPIADA DE MATEMATICĂ ȘI FIZICĂ

GALAȚI (coresp. R. I.). — Filiala din Galați a Asociației de matematică și fizică a analizat împreună cu profesorii de specialitate rezultatele obținute în trimestrul I la predarea celor două materii în școlile medii și profesionale din oraș. Totodată a fost adoptat un plan de măsuri pentru trimestrul II de învățămînt și pentru buna desfășurare a fazelor locale a olimpiadei de matematică și fizică care va avea loc la Galați între 10-17 februarie.

EXTINDEREA ILLUMINATULUI MODERN

SUCEAVA (coresp. R. I.). — Muncitorii și tehnicienii întreprinderii regionale de electricitate au terminat de curînd modernizarea iluminatului public pe străzile Ștefan cel Mare și Republicii din comuna Săveni, precum și pe străzile din

centrul comunelor Darabani și Trusești. Au fost montate de asemenea tuburi fluorescente pe străzile și aleile cartierelor de locuințe 7 Noiembrie și Mihai Viteazul, recent construite în orașul Suceava, precum și pe porțiunea căii Burduseni și Suceava. În prezent pe o porțiune de 7 km, din orașul Suceava au fost terminate lucrările de modernizare a iluminatului public.

CONCERT EXTRAORDINAR

TIMISOARA (coresp. R. I.). — Colectivul Filarmonic de Stat „Banatul” din Timisoara a prezentat aseară, sub bagheta dirijorului Jaromir Nohejm din R.S. Cehoslovacă, un concert simfonic extraordinar. Solistul concertului a fost violonistul Iosif Kovacs din Timisoara. Concertul, care a avut în program Mica serenadă, Concertul pentru vioară și orchestră nr. 4 de Mozart, precum și Simfonia în re minor de Frank, va fi prezentat și în cursul zilei de azi pentru tineret în cadrul audițiilor educative date de colectivul acestei instituții.

SPORT

● Pe patinoarul artificial din Capitală au continuat ieri întîlnirile turneului final al campionatului republican de hochei pe gheață. Au fost înregistrate următoarele rezultate: Voivina Miercurea Ciuc—Știința Cluj 10-2; Avîntul Gheorgheni—Steagul Roșu Brașov 2-2; Steaua—Știința București 7-0.

Astăzi au loc ultimele jocuri ale turnulei: Știința Cluj—Avîntul (ora 10); Știința București—Steagul Roșu (ora 17); Steaua—Voivina (ora 19).

● INNSBRUCK. — La Igla, lîngă Innsbruck, au început sîmbătă campionatele mondiale de bob. În prima mîna rezervată echipajelor de două persoane cel mai bun timp: 1'08"46/100 a fost realizat de Italia (Monti—Sciorpaes). Echipajul român Enc—Pavovski a ocupat locul 11 cu 1'10"55/100.

● SOFIA. — Ieri în orașul Haskovo echipele selecționate de fotbal (juniori) ale R. P. Bulgaria și R. P. Romînie au susținut un meci de verificare în vederea turneului U.E.F.A. Tinerii fotbalști romîni au terminat învingători cu scorul de 3-2 (2-0) prin punctele realizate de Codreanu, Pavlovici și Știrlogescu. Pentru gazde au înscris Jekov și Nikodimov.

La 29 ianuarie în orașul Dimitrovgrad cele două echipe vor susține meciul revanșă.

LA DATORIE

După ce am lăsat în urmă tirgul Pașcanilor, luînd-o grabnic către satul unde aveam a merge, a trebuit să mă îndrept imediat către geul amarnic și cumplit din dimineața aceea, nu era de loc de glumit. Peste neclintita întinsoare albă a cîmpului, troienele încremenite păreau ușor violete. Nu departe, prin lumina încă cenușie care curgea dintr-un cer coborît și parca fumegos, se deslășeau în răstimpuri, zboruri spăimoase de ciori și se auzeau asmeni cîrcăneli aspre de corbi și țipete vîlguite de stîncuțe. Cu cît înaintam, frigul creștea înclîștindu-mi nasul și obraji și piscîndu-mi sfîrcurile urechilor, iar sub bocanci omătul scrișnea ascuțit ca și cînd aș fi călcat pe sticlă pisată. Nu știu cît am mers așa cu rîsuflarea tăiată și cu ochii învîluiți de lacrimi, cînd deodată din urmă, răzbătînd din mîjeria iernii, un glas de om care mă opri locului.

— Încotro o luați tovarășe, pe focul asta de ger? Iți strigă. — I-am întors răspuns, dîndu-i lămuriri de cuvință și l-am privit cu luare-amînte. Era un ins ca la aproape treizeci de ani și arăta în putere, brunet, cu ochii mari, focosi sub o pereche de sprîncene negre-cărbune. După îmbrăcămînta simplă de lucru cu care era destul de încoțornat și după un soi de jevi metalice pe care le prînduse gerul și le avea subțioară, am bănuțit că omul o fi vreun muncitor de pe la calea ferată. M-am înșelat.

— Noi, forăm ceva mai încolo, în terasa mijlocie a riului Siret, îmi spuse el. — A, am zis, sîntefi sondor? — Nu, hidrogeolog. Am întins pasul mai departe, în spre dunga albastruie proiectată în zărea cu zăpezi lucii spre care îmi făcu el semn cu mîna. Undeva mi se zărea că se ghecea profilul negru și scheletic al unei sonde, stînd, asemenea unei sentințe, în imensitatea albului neprihînit al eternului ne-pămint din noianurile ninse ale nemărginirilor cerului.

— Cunoașteți Hăznășeni, mă mai cercetă el. Nu? Păi să vă spun eu de ce, în ciuda celor minus treizeci de grade, cite arată azi termometrul, se muncеște de zor acolo! — Și inginerul hidrogeolog Florin Volintiru, precum am aflat că-l che-

ma pe tîndră cu înfruntă cu curaj vrăjmășia gerului uscat inginerul cu care m-am împrietinit, mă informă pe scurt despre istoria alimentării cu apă potabilă a orașului Pașcani. După ce mă puse la curent cu cîteva legi generale care dirijează munca lor, mă încumăvîntă că la Pașcani rezolvarea problemei de aducțiune a apei s-a tot tărăgănat aproape vase decenii. Abia în anii puterii noastre populare, ea va dobîndi cîrind soluționarea. Florin Volintiru nu lucrează de prea multă vreme la Iași. Absolvent al Institutului de petrol, gaze și geologie din București în 1958, el a fost încadrat toamna trecută la D.S.A.P.C. Iași, după ce pînă atunci a muncit în minieră, în Ardeal. Cînd s-au încredințat lucrările de prospecțiuni hidrogeologice la Pașcani, s-a dus acolo cu dragă inimă.

În consecință, s-a deplasat la Hăznășeni și cu sprijin din partea tovarășilor săi de muncă de la Iași, cu ajutorul organelor raionale, a început studiul vechilor și actualelor capături și surse de apă. A cutreierat prin Lunca Siretului, pe la Fîntînele, pe abia pîrlitului Sodomeni și prin pîrțile Blăgeștilor, apoi, edificînd asupra posibilităților existente, a procedat la montarea instalației de foraj.

— Iarna ne-a găsit cu foreza în plină acțiune, urmă el a-mi istorisi. După cum vedeți, e ger crunt, dar nu ne lăsam biruiți nicidecum: se efectuează așa cum trebuie forările respective, se execută pompăriile, în fine, filtrele, coloanele de observație, toate-s cum trebuie să fie, cum vrem noi, fiindcă orașul Pașcani trebuie și poate într-adevăr să fie în mod cît mai neîntîrziat aprovizionat cu apă potabilă din belșug.

Îmi întinse mîna, apoi o porni de-a dreptul peste cîmp, spre sonda din preajmă. Era încă destul de dimineată, gerul tăia ca și cu brieul, dar instalația de foraj, în jurul căreia se zărea echipa de sondori învingînd frigul, funcționa și sfredelă cu burghiul ei adîncul pămîntului. Era semn că, în pofida gerului, oamenii se gîseau la datorie.

În cuprinsul ziarului

● Lucrări recomandate pentru Premiul de Stat al R.P. Romîne pe anul 1962

Își spun cuvîntul: Conf. univ. IULIAN DRĂCEA, prof. ing. C. DINCULESCU, membru corespondent al Academiei R.P.R. AUREL BARANGA.

(pag. a II-a)

● În pas cu cerințele tehnicii noi: Proiectarea de mașini și utilaje

Semnează: ing. ION FĂTĂCEANU, ing. CEDOMIR STUPAR, ing. E. BĂLTĂREȚU, ing. IOAN ROZENTHAL, ing. PETRE GEORGESCU, ing. GEORGE FELICESCU.

(pag. a III-a)

● Este posibilă crearea vieții în laborator

Articol semnat de acad. E. MACOVSCI

(pag. a IV-a)

● Basorelieful din marmură descoperit pe malul Oltului

Articol semnat de prof. univ. D. TUDOR

(pag. a IV-a)

● Dezbaterile din Parlamentul italian

Correspondența din Roma semnată de DINA FORTI

(pag. a VI-a)

Legume proaspete în tot timpul anului

CÎTEVA LUCRĂRI DE SEZON

În perioada actuală, grădinarii din unitățile agricole socialiste lucrează intens la organizarea sectorului de răsadnițe și la producerea răsadurilor necesare obținerii legumelor extratimpurii și timpurii. Rezultatele ce se pot obține în această direcție, depind în mare măsură de modul cum se aplică măsurile tehnice necesare.

PREGĂTIREA RĂSADNITELOR PENTRU SEMANAT. Pentru a se asigura căldura necesară plantelor tinere ce vor răsări din sîmînță, este necesar ca, pentru semănături, patul de bălegar să fie făcut mai gros, de 70-80 cm. și numai cu bălegar proaspăt, incins în prealabil. La repicarea răsadului, patul de bălegar se va face mai subțire, de 40-50 cm., și apoi, pe măsură ce timpul se încălzește, de 30-40 cm.

Încingerea bălegarului se face în platforme mari de preîncălzire, de 1,5-2 m. înălțime, unde el se așază cît mai afînat și se udă bine cu apă, pentru a fermenta activ. În momentul cînd temperatura platformei ajunge la 50-60 grade Celsius, bălegarul poate fi folosit pentru facerea patului de răsadniță. Pentru a se realiza această temperatură, bălegarul trebuie să fie păios. Tocurile de răsadnițe e bine să fie pregătite din vreme, reparate și dezinfectate cu soluție de piatră vîntă în concentrație de 3 la 1 sută.

Pămîntul ce se va folosi în răsadniță va fi și el pregătît din vreme și dezinfectat. Pentru răsadurile de roșii, vinete și ardei, se recomandă amestecul compus din două părți de mranită, o parte pămînt de țelină și o parte nisip. Pentru varză și conopidă timpurie, cele 3 componente se pun în părți egale. La o tonă de amestec se pun 7 kg. de superfosfat, 2 kg. de azotat de amoniu și 3 kg. de sare potasică, pentru fertilizare.

În răsadnițele în care se fac semănături care apoi vor fi repicate, stratul de pămînt se pune de 12-15 cm. pentru a se încălzi ușor și la distanță de 10-15 cm. de geam, pentru a avea lumină mai multă cînd răsar plantele. Cînd distanța pînă la geam este mai mare, există pericolul alungirii răsadului.

În cazul cînd amestecul de pămînt este înghețat, înainte de punerea în răsadnițe, el trebuie încălzit pentru a se dezgheța. Se adună în grămezi în formă de piramide înalte de 1 m. și se acoperă cu bălegar proaspăt incins. Și mai bine se procedează dacă platforma de preîncălzire se face peste grămadă de amestec de pămînt. În acest caz, o dată cu încingerea bălegarului, se dezgheată și amestecul de pămînt.

SEMANATUL ÎN RĂSADNIȚĂ se face în epoca optimă, incît la data plantării în cîmp el să aibă vîrstă de 65-70 de zile de la răsărire. Dacă din cauza timpului nefavorabil, răsadul nu se poate planta în cîmp la această vîrstă și îmbătrînește, el se prinde mai greu și se poate pierde primul rod care este cel mai valoros pentru producția timpurie.

În general, varza și conopida timpurie se seamănă în ultima decadă a lunii ianuarie — în sudul țării — și în prima decadă a lunii februarie în regiunile mai reci. Roșiile timpurie se seamănă în prima jumătate a lunii februarie, iar vinetele și ardeii — la sfîrșitul lui februarie sau la începutul lunii martie.

Data semănăturii în răsadniță nu poate fi indicată în mod sablon pentru toate unitățile care au sector legumicol. Ea se va stabili în funcție de data la care se poate planta răsadul în cîmp și tîndră seamă de vîrstă optimă a răsadului și de numărul de zile necesare semînelor pentru a încolți. Dacă varza timpurie

se poate planta în cîmp în prima decadă a lunii aprilie, și se va planta un răsăd în vîrstă de 65 de zile, semănătură în răsadniță trebuie să se facă la sfîrșitul lunii ianuarie.

Temperatura pămîntului din răsadnița trebuie să fie în perioada răsării plantelor de 18-20°C pentru varză și conopidă timpurie, de 20-22°C pentru roșii și de 24-25°C pentru ardei și vinete.

Dacă bălegarul se răcește din cauza manipularii în timpul faceții răsadniței sau din cauza timpului friguros, el urmează să fie reîncălzit. Aceasta se face prin stropirea lui cu apă fierbinte sau prin introducerea în patul de bălegar a unor pietre sau cărămizi incinse la foc, care favorizează reluarea fermentării.

Înainte de semănat, semințele de legume vor fi tratate pentru dezinfectare. Semințele procurate de la unitățile „Agrosem” sînt toate tratate și nu mai este necesar să se facă această operație.

Pentru obținerea unor răsaduri vi-guroase, se recomandă ca semințele de legume să fie supuse ierovizării, operație care contribuie la timpurietatea producției. Pentru aceasta, semințele se umezează înainte de semănat cu puțină apă, atît cît pot, să absoarbă, pentru a se umfla. În momentul cînd s-a umflat și începe să crape tegumentul, 5 la sută din ele se pun la ierovizat la o temperatură determinată. Varza și conopida timpurie se țîn timp de 18-20 de zile la temperatura de 1-2°C, roșiile și vinetele timp de 15-20 zile la temperatura de 8-10°C, iar ardeii timp de 10-12 zile la temperatura de 18-20°C. La varza timpurie

Ing. OREST NĂSTASE
candidat în științe agricole

(Continuare în pag. a 5-a)

Decor de iarnă într-un peisaj urbanistic nou: magistrala Nord-Sud din București.

Foto: AGERPRES

În pas cu cerințele tehnicii noi

PROIECTAREA

de

MAȘINI ȘI UTILAJE

Fără cercetări și experimentări
nu putem merge înainte

În prezent în fabricile și uzinele noastre, permite ca în rezolvarea sarcinilor ce le avem să folosim metode mai bune de documentare și experimentare. Proiectantul trebuie să cunoască cele mai noi realizări ale tehnicii mondiale în domeniul respectiv, trebuie să verifice practic și în amănunt procedeele elaborate sau soluțiile din proiect.

De aceea munca de cercetare este strins legată de munca de proiectare. Aceste două laturi ale activității de concepție, sunt indisolubil legate în diferitele faze de elaborare a unui proiect, ele completându-se reciproc. În ultimii ani acest sistem de muncă din institutul nostru a dat o serie de rezultate bune. Pe baza unor proiecte de sistematizare și modernizare, la Uzinele metalurgice din Sinaia s-au introdus mașini și echipamente speciale compuse din elemente tipizate, s-a trecut la mecanizarea turnărilor de la Uzinele „Semenov”-București, Fabrica de strunguri din Arad s.a. În cazurile amintite, rezultatele au fost bune tocmai datorită permanentei îmbinări a cercetării cu proiectarea. Începând cu studiul operațiilor tehnologice pe care le va avea de executat noua mașină, continuând cu încercarea unor subsansamble tipizate și terminând cu verificarea în ansamblu mașinii a soluțiilor adoptate, în fiecare fază, cercetarea a ajutat proiectarea să meargă înainte.

Deși progresele în acest domeniu nu au întârziat să se vadă, totuși ele nu satisfac cerințele actuale ale activității de proiectare. Astfel, cu toate că este cunoscut că în stadiul actual al tehnicii, proiectarea nu poate merge înainte fără cercetări și experimentări pe baza unor prototipuri sau a unor modele, totuși institutul nostru nu dispune încă de o bază proprie pentru executarea prototipurilor și efectuarea încercărilor. În unele cazuri, pentru a suplini această lipsă, s-au efectuat cercetări în cadrul uzinelor constructoare de mașini. Dacă cu Uzinele metalurgice din Sinaia și „Carbochim” din Cluj, colaborarea în acest domeniu s-a desfășurat în bune condiții, nu același lucru

putem spune despre uzinele „1 Mai” — Ploiești și „23 August” — București, unde cercetările noastre nu li s-au asigurat condițiile cerute. Pentru astfel de lucrări există în cadrul ministerului nostru o întreprindere anume specializată, care este însă tutelată de direcția generală a uzinelor și minier. În câteva cazuri proiecte predate pentru execuția prototipurilor la această întreprindere — „Prototip” — București — au durat atât de mult, încât până la realizarea lor, și în condiții satisfăcătoare, acestea s-au depășit, trebuind să fie reanalizate. Dacă mașinile pentru prelucrarea furcilor cardanice ale mașinilor agricole, proiectate în trimestrul I al anului trecut pentru uzinele „Semenov”, nu au fost încă terminate, Propunem în acest sens ca pentru urgentarea executării prototipurilor întreprinderea amintită să fie tutelată de același direcție din M.M.C.M. care se ocupă și de institutul nostru, respectiv direcția tehnică.

Având în vedere sarcinile mari în privința asilării în producție de noi mașini și utilaje, este necesar ca pe țărmul proiectării să se îmbunătățească și coordonarea activității, evitându-se unele paralelisme care mai există încă. În domeniul proiectării de mașini, agregat de pildă, se ocupă un colectiv al institutului nostru, precum și o serie de întreprinderi printre care Uzinele de tractoare și „Steagul Roșu” din Brașov, „1 Mai” — Ploiești, „Electroputere” — Craiova, Uzine de mașini electrice București etc. Dat fiind importanța acestei probleme, interesul mai multor colective pentru rezolvarea ei este pe deplin justificat. Asta însă presupune, ca între diferitele colective care se ocupă de proiectarea mașinilor agregat să existe o permanentă legătură, o informare reciprocă. Perfectionarea coordonării activității de proiectare trebuie deci neapărat să îmbrace și acest aspect.

ION FĂTĂCEANU
inginer șef — Institutul de studii,
cercetări și proiectări tehnologice
pentru industria constructoare de mașini
utilaje și industria electrotehnică

Capacitatea de lucru mai rațional folosită

ornind de la necesitatea mecanizării complexe a agriculturii, înzestrării ei cu mașini tot mai perfecționate, colectivul uzinei noastre este preocupat în permanență de modernizarea mașinilor pe care mai ridică. Realizarea acestor obiective cere din partea întregului colectiv al uzinei eforturi susținute, dar mai ales a celor ce lucrează în sectoarele de concepție.

În domeniul proiectării atenția noastră a fost îndreptată încă de la început spre asigurarea predării lucrărilor la termen, stabilite, spre utilizarea eficientă a întregii capacități de proiectare de care dispunem. Perfectionarea acestei activități și apropierea ei de nivelul cerințelor i-au fost subordonate o serie de măsuri organizatorice menite să mărească în primul rând randamentul la proiectare. Pentru a folosi de pildă, cât mai rațional cadrele noastre de proiectanți, am considerat că este util să repartizăm o serie de lucrări de mai mică anvergură, legate mai mult de specificul atelierelor, inginerilor din sectoarele de producție. De multe ori proiectanții de la serviciul constructor șef, consumau timp prețios cu astfel de proiecte, timp pe care l-ar fi putut utiliza cu rezultate mai bune la proiectarea subsansamblelor sau a mașinilor agricole. Pe de altă parte, prin acea-

stă măsură inginerii din sectoarele de producție au prilejul să se familiarizeze cu problemele de proiectare, prim pas spre atragerea celor mai calificați dintre ei în sectoarele de concepție ale uzinei.

Tot în scopul creșterii capacității de proiectare, au fost constituite în cadrul serviciului constructor șef grupe de proiectare pe specialități. În aceste grupe se rezolvă o anumită categorie de lucrări, proiectanții putându-se specializa, cunoscând și adâncind mai bine problemele ce le revin în uzina noastră, dat fiind specificul producției, se lucrează cu multă tablă. Din această cauză se folosesc pe scară largă matritele. Celor de la proiectare li se cere în acest sens un număr mare de ore de lucru pentru executarea proiectelor de matrite. De aceea au fost repartizați să lucreze în aceste grupe unii dintre cei mai buni proiectanți, care, imbinând îndemnul cu priceperea, au reușit să tipizeze 70 la sută din elementele matritelor, sporind astfel productivitatea cu peste 25 la sută.

Acestea sînt cîteva aspecte din activitatea noastră de proiectare, cîteva din preocupările pentru folosirea deplină a capacității de lucru la serviciul constructor șef, preocupări care în baza experienței dobîndite pînă acum, le vom adăuga în acest an, organizînd și mai bine munca la acest serviciu deosebit de important în viața uzinei.

CEDOMIR STUPAR
inginer șef de concepție
uzinele „Semenov”-București

Studii bine documentate

lături de alte organizații similare și institutului nostru, care se ocupă de proiectarea dezvoltării întreprinderilor existente și a unităților noi din industria chimică, îi revine un rol important în ridicarea indicilor tehnico-economici ai instalațiilor și utilajelor. Experiența colectivului nostru a arătat cu claritate că în vederea atingerii acestui obiectiv central, una din condițiile principale este dată de nivelul studiilor tehnico-economice care preced proiectarea.

Concluziile privind un studiu trebuie trasă numai după o amănunțită și exigentă analiză comparativă, multilaterală, a celor mai bune realizări obținute pe plan mondial, astfel încît propunerile pentru asimilarea unor linii de fabricație sau utilaje, să se refere la soluțiile cele mai avantajoase sub aspect tehnic și economic, așa cum s-a procedat de pildă, cu linia de superforșaj și cu mașinile de injecție pentru materiale plastice, proiectate la noi în institut.

Documentarea de suprafață în elaborarea unui studiu tehnico-economic poate conduce la concluzii greșite, așa cum ar fi de exemplu propunerea de a se asimila

unele utilaje avînd o soluție constructivă depășită, sau pe cale de a se uza moral într-un viitor apropiat. Altfel, documentarea necompletă sau insuficientă fundamentată, obligă organele de avizare să înapoieze studiile pentru a fi refăcute, așa cum s-a întîmplat la noi cu lucrările privind aparatul de acoperire cu materiale plastice, sau cu mașina de sudat foi de P.V.C. prin curenți de înaltă frecvență. Ținînd seama de exigența sporită cu care se aștează studiile elaborate, orice lipsă în conținutul lucrării conduce la îmbătrînirea proiectului pe planșetă și odată cu aceasta, cauzează o serie de dificultăți în asimila-

rea mașinilor stabilite.

Iată deci cît de important este ca studiile tehnico-economice să fie complete și elaborate la timp, astfel încît să se asigure toate elementele necesare obținerii unei concluzii juste. Obținerea tuturor acestor elemente trebuie făcută printr-o strînsă colaborare cu întreprinderile constructoare de mașini cărora li s-a repartizat sarcina asimilării noului produs. O bună colaborare în acest sens a fost între institutul nostru și Uzinele de vagoane din Arad.

Militînd pentru o înaltă calitate a studiilor tehnico-economici pe care o asigură proiectarea echipamentelor, industria chimică, lucrătorii institutului nostru își vor spori în acest fel contribuția la folosirea economică a fondurilor de investiții, la scurtarea termenelor de punere în funcțiune a noilor obiective industriale.

GEORGE FELICESCU
inginer șef —
Institutul de proiectări chimice

O cale eficientă

ezvoltarea tuturor ramurilor economiei naționale a determinat o importanță crescîndă a necesității de pompe, produse care practic sînt întîlnite în toate sectoarele de activitate. Cererile sporite de pompe, într-o gamă tot mai largă de tipuri și de înalt nivel tehnic, au solicitat din partea colectivului uzinei noastre o temeinică organizare a muncii și găsirea de soluții avantajoase pentru fabricarea de serie. Una din aceste soluții este și tipizarea, care și-a găsit o aplicare eficientă și multilaterală în proiectarea pompelor.

Pentru a fabrica pompe cu caracteristici superioare, am folosit cu rezultate bune în special tipizarea hidraulică, prin care se asigură construcția unor pompe care să satisfacă toate situațiile de funcționare. Tipizarea hidraulică reprezintă prima fază în asimilarea unei pompe noi. Rezultatele acestei preocupări sînt concretizate în tipizarea familiilor de pompe Lotru, Cerna, Cris, Sadu, Brateș etc. al căror ciclu de fabricație a fost îmbunătățit.

Am folosit în acest scop consultarea în permanență a beneficiarilor noștri. Din această largă consultare, pe baza cererilor de noi tipuri de pompe, au rezultat anumite elemente comune cu pompele existente în fabricație, elemente de care s-a ținut seama la întocmirea studiului tehnico-economic. Acest lucru ne-a permis să utilizăm piese sau chiar subsansamble tipizate, folosite la alte tipuri de pompe, care sînt în fabricație, economisind astfel multe ore la proiectare.

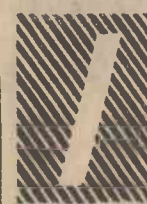
Pe de altă parte, experiența noastră ne-a arătat că tipizarea presupune o strînsă legătură a proiectanților cu toate celelalte sectoare de concepție și mai ales cu secțiile de producție. Această legătură ne-a ajutat pe noi proiectanții să cunoaștem mai bine nevoile producției, ciclul de fabricație, aplicarea practică a documentației.

Tipizarea ne-a dat posibilitatea să mai facem un pas înainte, trecînd la fabricația de pompe pe repere, rezultînd o productivitate a muncii mult ridicată. Efectele tipizării sînt oglindite și în reducerea prețului de cost al pompei, în asigurarea unor livrări ritmice de piese de schimb unităților beneficiare.

Avînd în vedere avantajele considerabile care se obțin prin tipizare, în prezent în cadrul serviciului constructor șef se întocmesc proiectele de execuție pentru tipizarea de pompe necesare industriei chimice, petroliere, miniere etc. Prin aceasta ciclul de fabricație a pompelor se va îmbunătăți și mai mult, fapt ce ne va da posibilitatea să satisfacem în măsură tot mai mare cerințele.

Ing. E. BĂLTAREȚU
constructor șef — Uzinele de pompe — București

CONSULTAREA NEMIJLOCITĂ A TEHNOLOGILOR

n practica noastră, a tehnologilor, se spune adesea despre o piesă sau despre un subsansamblu că este tehnologic, ceea ce înseamnă că produsul respectiv este ușor de realizat. Această, este extrem de important în activitatea noastră și presupune o largă colaborare în cadrul sectorului de concepție al uzinei și mai cu seamă între constructor șef și tehnolog șef. Larga consultare dintre aceste două compartimente duce tocmai la elaborarea unor documentații ușor realizabile în practică.

Noi am căutat să întărim legăturile dintre serviciile amintite în scopul obținerii unor proiecte bine puse la punct. Această conlucrare s-a perfecționat odată cu introducerea tehnologiei de grup, metodă înaintată de organizare a producției prin care se înfăptuiește o strînsă colaborare între serviciile de concepție.

Se observa adesea că atunci cînd erau transpuse în practică proiectele mai conțineau inexactități, sau soluțiile de execuție greu realizabile, costisitoare. Desigur ele trebuiau revizuite, pierzîndu-se timp prețios. Începînd de anul trecut, la propunerea serviciului nostru, s-a instituit o comisie formată din constructorul șef, tehnologul șef și tehnologii principali din ateliere. Cel din comisie analizează pe tot parcursul execuției proiectelor, modul cum poate fi realizat în practică un subsansamblu sau altul, întregul utilaj. Aceasta presupune ca proiectele să ajungă în mina

tehnologului în forma cea mai accesibilă de aplicat. Rezultatele de pînă acum, deși timpul este scurt, ne îndreptătesc să afirmăm că această formă de colaborare s-a dovedit pe deplin utilă. Tot mai puține sînt cazurile cînd în fața de aplicare a documentației se mai întîlnesc soluții de proiectare greu realizabile.

În același timp, serviciul constructor șef din uzina noastră, obișnuiește să se consulte cu tehnologul șef atunci cînd sînt proiectate cele mai importante subsansamble. Sînt discutate amănunțit fiecare reper în parte, felul cum poate fi mai ușor de transpus în practică, ce scule, dispozitive și verificatoare sînt adecvate, pe ce mașini pot fi executate etc. Procedul acesta s-a dovedit bun, deoarece în urma numeroaselor propuneri făcute proiectanților de către tehnologii, lucrările de proiectare s-au îmbunătățit simțitor. „Berbecul” de la presa cu excentric de 25 de tone, de pildă, era prevăzut de proiectant cu patru suprafețe de ghidaj înclinate. În urma consultărilor reciproce, a reieșit că soluția inițială este foarte greoaie, propunîndu-se una mai avantajoasă, fără a se coborî nivelul tehnic al utilajului. Desigur că exemple de acest fel se pot da încă multe.

Experiența de anul trecut în acest sens o vom extinde și mai mult, accentuînd pe perfecționarea și generalizarea tehnologiei de grup, astfel ca multiplele probleme ce se ivesc în procesul de elaborare a proiectelor să fie rezolvate operativ și la un înalt nivel tehnic.

Ing. IOAN ROZENTHAL
tehnolog șef, uzinele „Înfrățirea” — Oradea

Forme multiple de informare tehnică a proiectanților

entru ca proiectele elaborate să reflecte în permanență nivelul celor mai avansate realizări ale tehnicii moderne, la noi în institut se acordă o atenție sporită ridicării nivelului de pregătire al cadrelor de proiectanți. Se folosește în acest sens o gamă largă de forme verificate ca cele mai potrivite la specificul nostru și ale căror rezultate nu au întârziat să se vadă.

Un loc important în această acțiune este ocupat de organizarea unor cicluri de conferințe pe teme tehnice și economice în legătură directă cu activitatea de proiectare. Distingem în acest cadru de preocupări, un ciclu de conferințe pe teme de interes general și un altul, de specialitate, pe teme interesînd specificul fiecărui atelier în parte. Din prima categorie face parte de pildă, ciclul de conferințe pe tema „Aspecte tehnico-economice ale protec-

țiilor” menit să introducă mai bine pe proiectanți în problemele economice ale activității lor.

De un mare interes se bucură în rîndul colectivului nostru și simpozioanele în cadrul cărora membri ai delegațiilor care au efectuat vizite de documentare în străinătate, prezintă în fața proiectanților de specialitate o informare asupra noutăților aflate. Inginerii care au vizitat combinatele siderurgice din U.R.S.S. de pildă, au prezentat în cadrul unui simpozion o serie de referate ogîndind realizările sovietice în domeniul furnalelor, oțelărilor, utilajelor siderurgice, instalațiilor termo-energetice, precum și aspecte ale automațării furnalelor. Elementele de tehnică nouă constatate în cursul vizitelor și difuzate prin asemenea referate, sînt apoi valorificate direct în proiectele întocmite de institut. Astfel, pentru ridicarea presiunii la furnalele de la Hunedoara și Reșița, a fost folosită în largă măsură experiența proiectanților sovietici.

De cea mai mare atenție se bucură documentarea tehnică a proiectanților începînd cu forma cea mai simplă, studiul individual, pînă la formele cele mai complexe de informare tehnico-științifică. Este vorba mai întîi de documentarea generală pentru toate specialitățile, ce se realizează prin bibliotecă și prin difuzarea periodică a materialelor în tratate în fondul institutului, prin difuzarea lunară în institut a cîte 40 prelucri de articole din revistele de specialitate, precum și prin editarea buletinului documentar și a buletinului de tehnică nouă. Avem în vedere și documentarea specială, legată de o problemă determinată, care se realizează prin cercetări bibliografice, sinteze documentare și difuzări de indici tehnico-economici din literatura tehnică și proiecte.

Pentru ridicarea în continuare a pregătirii cadrelor de proiectare, vom trece în afara căilor folosite pînă acum, și la aplicarea altor metode de perfecționare tehnică. Se prevede astfel o adîncire a specializării prin crearea unui corp special de calculatori la mașinile electrice speciale, se vor organiza cicluri de conferințe pe teme de tehnică nouă, prezentate de specialiști cu înaltă calificare din institut și din afara institutului. Prin perfecționarea formelor de ridicare a pregătirii, prin îmbogățirea conținutului acestor activități, prin atragerea unui număr cît mai mare de ingineri și tehnicieni în acțiunea de specializare, nivelul proiectelor institutului nostru va crește în continuare, făcînd mai bine față sarcinilor ce ne revin.

Ing. NICOLAE MURGULEȚ
director al institutului de proiectări
de uzine și instalații metalurgice

PROIECTANȚI FRUNTAȘI

ING. MIHAI IOSUPESCU
Institutul de studii și proiectări
tehnologice pentru industria constructoare
de mașini, utilaje și
industria electrotehnică

ING. DUMITRACHE LOVIN
Șantierul naval-Galați

ING. CLAUDIA DUȚA
Institutul de studii
și proiectări forestiere

ING. CONSTANTIN POPA
Institutul de proiectări de uzine
și instalații metalurgice

ING. ION BULUMACI
uzinele „Electroputere”-Craiova
Desene de BECA RIND

DIN PARTEA REDACȚIEI. În fața cadrelor din economie, a tuturor oamenilor muncii, stă sarcina primordială de creștere și mai accentuată a productivității muncii, factor determinant al dezvoltării economiei socialiste și ridicării nivelului de trai. Realizarea acestei sarcini nu poate fi obținută decît prin promovarea progresului tehnic, prin înzestrarea economiei naționale cu utilaj tehnic de cel mai înalt nivel.

Nivelul tehnic al mașinilor și utilajelor care se fabrică este condițional în mod considerabil de calitatea muncii de proiectare. Proiectul reflectă caracteristicile constructive ale viitorului produs precum și economicitatea fabricării lui. Înaltă de a începe munca de proiectare apare ca o necesitate de prim ordin alcătuită unor studii tehnico-economice bine documentate și complete, din care să rezulte tehnicitatea și economicitatea noului produs. De aceea o sarcină de bază a proiectanților este orientarea spre cele mai noi realizări din tehnica mondială, aplicarea lor în practica proiectării.

Legătura indisolubilă dintre cercetare și activitatea de concepție, introducerea și generalizarea tipizării, folosirea rațională a capacității de proiectare, consultarea nemijlocită a tehnologilor sînt tot atîtă căi care trebuie să stea în centrul atenției muncii de proiectare, pentru a răspunde cerințelor tehnicii noi. Strîns legată de aceasta, apare cerința permanentă informării multiple a proiectanților, ridicarea pregătirii lor profesionale. În același timp se ridică necesitatea perfecționării continue a coordonării activității de proiectare, îndreptată spre evitarea paralelismelor existente încă în acest domeniu.

Pe aceste teme, sau altele privind munca de proiectare din institute de specialitate și uzine constructoare de mașini, redacția noastră invită în continuare și alți specialiști să-și spună părerea, prin intermediul ziarului, să împărtășească din experiența lor, să facă propuneri cît mai substanțiale, menite să contribuie la realizarea unor mașini, utilaje și instalații complete de înalt nivel tehnic.

